

Schriftelijke raadsvragen

Onderwerp

Opvang van nareizende familieleden van statushouders

Programma/ product of paragraaf begroting

1G. Integratie en participatie nieuwkomers

Vragen

Datum 12-02-2024

Fractie RenkumRechttoeRechtaan

Beantwoording door het college

Datum besluit- 05-03-2024
vorming in B&W

Portefeuillehouder A. Schaap

Zaaknummer 190815

Aanleiding/ overwegingen

We hebben een raadsbrief ontvangen m.b.t. opvang voor nareizende familie van statushouder. Wij hebben hier de volgende vragen over.

Vragen¹

Vraag 1 Vanaf loopt deze vraag en waarom is dit niet aan de raad voorgelegd of in een eerder stadium besproken met de raad of de inwoners?

Antwoord Het COA heeft op 18 januari 2024 de portefeuillehouder gevraagd of het college van B&W bereid zou zijn om haar medewerking te verlenen aan de mogelijkheid voor kortdurende opvang van nareizende familieleden in het Fletcher Hotel Wolfheze. Op 22 januari 2024 heeft het COA een verzoek ingediend bij het college van B&W. Sinds 1 februari (de Spreidingswet) is het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk, bevoegd én verplicht om asielopvang te realiseren.

Vraag 2 Wanneer is dit besluit genomen en waarom staat dit wederom niet op de besluitenlijst van de collegevergadering?

Zijn er meerdere besluitenlijsten van deze vergaderingen?

1 openbaar en 1 voor het college?

Graag zouden wij het verslag van deze vergadering inzien?

Antwoord Het college heeft hierover op 6 februari 2024 een besluit genomen. Naast de openbare besluitenlijst van een collegevergadering kan er ook een besloten besluitenlijst zijn. In dit geval is het besluit over de opvanglocatie van nareizende familieleden juist vanuit zorgvuldigheid op de besloten besluitenlijst gezet. Het college wilde eerst de raadsleden en omwonenden informeren voordat er openbaarheid zou worden gegeven aan het besluit. We vinden het als college belangrijk dat raadsleden en omwonenden eerder weet hebben van dit besluit dan de pers.

---

¹ Formuleer de schriftelijke vragen kort en duidelijk. Het antwoord volgt binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend bij de griffie.

Schriftelijke raadsragen

Vraag 3 Bij het vorige besluit (opvang Moviera) stuitte het college al op vragen en verontwaardiging van de raad, waarom wederom de keuze om de raad wederom buitenspel te zetten. (Deze vraag gaat niet over inhoud besluit maar waarom college de raad willens en wetens buitensluit)

Antwoord Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk, bevoegd én verplicht om asielopvang te realiseren. Dit is sinds 1 februari ook zo vastgelegd in de Spreidingswet. Het college heeft naar de afweging gemaakt om – mede vanuit de verantwoordelijkheid die volgt uit deze Spreidingswet- mee te werken aan het dringende verzoek van het COA om een tijdelijke locatie voor kortduurende opvang van nareizende familieleden te realiseren. De raadsleden en omwonenden zijn als eerste geïnformeerd over het besluit.

Vraag 4 Wat is de opgave van de Gemeente Renkum met ingang van de nieuwe spreidingswet?

Antwoord Volgens de Spreidingswet moet de gemeente Renkum 185 duurzame opvangplekken (minimaal 5 jaar) voor opvang van asielzoekers realiseren danwel faciliteren.

Vraag 5 Hoeveel opvanglocaties hebben wij in de gemeente?
Hoeveel statushouders, asielzoekers, Oekraïners vangen wij nu op?

Antwoord De gemeente heeft vanaf 1 maart 2024 vijf opvanglocaties.
Voor Oekraïense ontheemden zijn er drie opvanglocaties in Doorwerth en Wolfheze. In Oosterbeek zal in de loop van 2024 een nieuwe opvanglocatie worden gerealiseerd. We vangen ongeveer 150 Oekraïners op in de gemeentelijke opvang. Daarnaast vangen inwoners van de gemeente Renkum ook een aantal Oekraïense ontheemden op (particuliere opvang).
Asielzoekers worden opgevangen in het AZC in Oosterbeek tot uiterlijk 1 februari 2025. Het COA vangt daar ongeveer 100 asielzoekers op. Vanaf 1 maart 2024 vangen we 140 nareizende familieleden op in het Fletcher Hotel Wofheze.

Statushouders (nieuwe Nederlanders) wonen verspreid in de gemeente Renkum. De gemeente heeft een taakstelling voor het huisvesten van statushouders. In 2023 was die taakstelling 70 mensen. Voor het eerste half jaar van 2024 is de taakstelling voor Renkum 33 mensen. In Wolfheze woont een aantal statushouders tijdelijk in een aantal woningen op het terrein van Pro Persona totdat er een passende reguliere woning beschikbaar komt.

Vraag 6 Welke kosten zijn er nu verbonden aan de nieuwe overeenkomst m.b.t. de opvang in Wolfheze?

Antwoord Er zijn voor de gemeente Renkum geen kosten verbonden aan deze opvang van nareizende familieleden.

Vraag 7 Liggen er voor de gemeente (financiële) risico's van kosten met de opvang van statushouders, asielzoekers en Oekraïners?

Antwoord

1. De gemeente loopt geen financiële risico's door opvang van Oekraïners.
2. De gemeente loopt geen financiële risico's door medewerking te verlenen aan de opvang van (nareizende familieleden van) asielzoekers. Wel is er sprake van minder inkomsten aan toeristenbelasting, hiervoor wordt de gemeente gecompenseerd.
3. Huisvesting en begeleiding van statushouders is een wettelijke taak waarvoor reguliere financiering is. Door een groeiend aantal statushouders dat de gemeente dient te huisvesten en begeleiden loopt de gemeente een (beheersbaar) risico dat de beschikbare middelen ontoereikend zijn.

Ad 1. De opvang van Oekraïense vluchtelingen wordt bekostigd vanuit de Bekostigingsregeling Opvang ontheemden Oekraïne. De gemeente ontvangt een bedrag per persoon per dag (63 euro). Hieruit worden alle kosten, inclusief de eventuele leefgelduitkeringen aan Oekraïners, betaald. Het betreft een open einde regeling. Dat betekent dat alle kosten – indien onderbouwd- worden vergoed door het ministerie van V&W, ook als de kosten hoger blijken te zijn dan het vooruit ontvangen budget. Voor uitgaven m.b.t. zorg-, onderwijs en leerlingenvervoer aan Oekraïners zijn vanuit de rijksoverheid apart extra middelen beschikbaar gesteld voor scholen en gemeenten.

Schriftelijke raadvragen

Het COA is verantwoordelijk voor de opvang van asielzoekers en ontvangt daarvoor de gelden vanuit de Rijksoverheid.

Ad 2. De gemeente is er verantwoordelijk voor dat er onderwijs aan minderjarige asielzoekers beschikbaar is. Hier moeten zij samen met scholen voor zorgen. Als gemeente staan wij garant voor de kosten die de school niet kan dekken middels de leerlingenbekostiging. Hier zit een risico voor ons als gemeente. Voor het ISK in Wageningen draagt de gemeente Renkum bij aan huisvestingskosten. Voor de locatie van nareizende familieleden geldt dit niet: vanwege de korte verblijfsduur volgen de minderjarige nareizigers geen onderwijs.

Ad 3. Gemeenten hebben een wettelijke huisvestingstaak. Daarnaast heeft de gemeente een belangrijke rol bij de begeleiding van de nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn (Wet Inburgering 2021). De gemeente ontvangt de middelen vanuit het Gemeentefonds en specifieke uitkeringen inburgeringsvoorzieningen en onderwijsroute wordt bekostigd.

Vraag 8 Is er voldoende medische en tandartszorg in de omgeving aanwezig?

Antwoord We weten dat huisartsen zich zorgen maken over het aantal patiënten en de druk die dat geeft op hun praktijken. We delen die zorgen ook. We zijn met de huisartsen in overleg en kijken op welke wijze we de huisartsen kunnen ondersteunen. De tandartszorg lijkt vooralsnog voldoende aanwezig maar met een groeiend aantal statushouders neemt ook hier de druk naar verwachting toe. Omdat huisartsenzorg en tandartsenzorg in nagenoeg alle regiogemeenten aandacht vraagt, pakken we dit ook in regioverband op binnen de Provinciale Regietafel. Overigens is het zo dat het COA een eigen geneeskundige dienst heeft voor de vluchtelingen die in een COA locatie verblijven.

Vraag 9 Is er extra handhaving of beveiliging, zowel bij het hotel als in de omgeving?

Zo ja wie draagt de kosten van de handhaving en beveiliging?

Antwoord Het COA is verantwoordelijk voor de veiligheid van de gasten. En zet ook beveiliging in op de opvanglocatie. De kosten voor beveiliging zijn volledig voor rekening van het COA. Politie en handhaving zijn geïnformeerd over de opvang van nareizende familieleden.

Vraag 10 Hoe wordt de WOZ-waarde van de woningen in de omgeving beïnvloed? En hoe worden betrokkenen en de gemeente daarvoor gecompenseerd?

Antwoord Voor het gebruik van het Fletcher Hotel Wolfheze voor kortdurende opvang van nareizende familieleden is geen afwijking van het bestemmingsplan nodig. Doordat er geen vergunning nodig is, is er ook geen recht op nadeelcompensatie (planschade) i.r.t. waardevermindering van woningen. Daarmee is er geen grondslag om iets aan de WOZ-waarde van woningen in de buurt te doen.

Vraag 11 Worden er activiteiten georganiseerd?

Zo ja wie dragen daarvan de kosten?

Zo nee op welke manier wordt verveling dan tegengegaan?

Antwoord De bewoners verblijven kortdurend op de locatie totdat ze de gesprekken met de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) in Zevenaar hebben gehad. De IND regelt hun papieren, daarna gaan ze naar hun familie of naar een andere opvangplek. In de paar dagen tussen aankomst en hun afspraak, zorgt het COA voor opvang, begeleiding, zorg, activiteiten, vervoer en beveiliging. De gemeente heeft hierin geen rol.

Vraag 12 Hoeveel daklozen verblijven er in onze regio?

Er is al jaren een daklozen crisis in Nederland, waarom heeft het college deze handschoenen niet opgepakt om voor deze mensen opvang te faciliteren?

Zo ja waar gaan we deze mensen opvangen?

Zo nee, waarom voelt het college de morele verantwoordelijkheid niet?

Antwoord Opvang voor dak- en thuislozen is geregeld via een centrumgemeente-constructie, dat maakt dat we gebruik maken van de faciliteiten in Arnhem voor de opvang. Renkum werkt in de regio mee aan

Schriftelijke raadvragen

het Nationaal Actieplan Dakloosheid Eerst een Thuis, waarin voornamelijk een preventieve taak voor Renkum is weggelegd. Onderdeel van het actieplan is een accurate telling van de dak- en thuislozen in de regio via de ETHOS methodiek. Op dit moment worden daar de voorbereidingen voor getroffen. De telling zal eind 2024 plaatsvinden.